

Vi tar hänsyn till natur och kultur

SKOG SOM BRUKAS är ofta fin att gå i. Pelarsalar med höga tallar, friskt blåbärsris eller mjuk mossor. Grova stammar, långt siktdjup och fina stigar. Allt detta är ett resultat av att någon har skött skogen i generationer.

Vi skogsägare jobbar aktivt med att bevara biologisk mångfald i den brukade skogen. Om du tittar ut över ett hygge ser du nästan alltid höga stubbar och döda träd. De är viktiga livsmiljöer för insekter och fåglar, ungefär som ett insektshotell. Du kan också se lite lägre stubbar, i brösthöjd, som ofta står i grupp eller på linje. Det är kulturstubbar som ska uppmärksamma människor och maskiner på forn- och kulturlämningar som gamla kolmilor, husgrunder eller stigar.

Du kan säkert också se grupper av träd som lämnats. De ska fungera som en fristad för den gamla skogens arter. När den nya skogen växer upp och omsluter trädgruppen kan arterna spridas vidare ut i den nya skogen.

Scanna QR-koden för att läsa mer om hållbart skogsbruk på vår hemsida.

Vilka tankar och känslor väcker skogen hos dig?

Spetsa öronen – kan du höra fem olika ljud i skogen?

Hygget är en del av skogsbrukets kretslopp

VI SKOGSÄGARE FÖRSTÅR att hyggen framkallar många känslor – särskilt om favoritskogen förändras. Samtidigt blir skogen till sånt som vi alla behöver – hus, möbler, papper, drivmedel och värme. Ett hygge öppnar också upp utsikter, släpper in ljus och gör så att nya växter får chansen att ta plats och på så sätt ge mer mat till älgar och annat vilt.

Trakthyggesbruk innebär att man tar bort skog på ett område i taget, men att det alltid finns gott om växande skog i olika åldrar om man tittar på landskapet som helhet. Det är det vanligaste, och oftast mest ekonomiska sättet att bruka skogen idag. Områdena kan ha olika storlek och utseende.

Efter att träden har avverkats har vi skogsägare, enligt lag, ett ansvar för att se till att nya träd börjar växa på platsen. För varje träd som tas ner planteras flera nya plantor, därför får vi hela tiden mer skog i Sverige.

Ibland kan det se lite stökigt ut på hygget. Det kan till exempel vara ris som avverkningsmaskinerna kört på för att skydda marken, eller ris som lämnats för att multna ner och återgå som näring till marken. Ibland är riset samlat till högar, då kommer det att flisas och bli till energi.

Titta runt omkring dig, hur upplever du det här hygget?

Kan du hitta tre saker i skogen som börjar på bokstaven B?

Hälften av Sveriges skog ägs av privatpersoner

DET FINNS 300 000 privatpersoner i Sverige som äger skog. Tillsammans äger de hälften av Sveriges skogar. En del bor på sin fastighet, andra bor i stan, någon är skogsexpert – en annan är nybörjare. Det finns lika många mål med skogsägandet som det finns skogsägare. De allra flesta brinner för att förvalta skogen långsiktigt. Någon vill dessutom driva naturturism, en annan vill skapa miljöer som viltet trivs i, en tredje har valt skogen före börsen för att investera sina pengar. Det här är vi väldigt stolta över – mångfalden av människor bidrar till en mångfald i skogen.

Många skogsägare väljer att vara med i en skogsägarförening. Det är en ekonomisk förening som ägs av dess medlemmar. Skogsägarföreningarna ger råd om hur skogen ska skötas och köper virket när skogen ska avverkas. Genom föreningarna kan vi agera tillsammans på virkesmarknaden och stärka skogsägarnas lönsamhet.

Scanna QR-koden för att läsa mer om vad det innebär att vara medlem i en skogsägarförening.

Vad skulle locka dig till att äga skog?

Kan du hitta något i skogen som är lika stort som din egen fot?

Här växer plantor till fullvuxna träd

VISSTE DU ATT det planteras minst två nya träd för varje träd som man skördat? Träd som planteras ut i skogen i dag är mellan 1 och 2 år gamla och är då vanligen mellan 20–50 cm höga. De är tre till fem gånger så höga som en lika gammal gran eller tall som grott direkt i skogen.

Träd växer långsamt. Det tar i genomsnitt 70–80 år för skog att växa från planta till avverkningsmoget träd. Den skog som de flesta föredrar att promenera i är den skötta skogen som närmar sig tid för avverkning.

Träd växer som mest i åldern 30–40 år – det är då de binder allra mest kol. Kolet kommer från koldioxiden i atmosfären och är huvudbeståndsdelen i träd, därför är växande skog bra för klimatet.

Scanna QR-koden för att se en film som vår systerförening Norra Skog har gjort om skogens kretslopp.

Kan du komma på något annat som tar 80 år mellan sådd och skörd?

Vad tror du att det blir av ett träd?

VISSTE DU ATT det mesta som i dag görs av olja kan i stället göras av trä? På så sätt minskar vi tillförseln av ny koldioxid till atmosfären och träden skapar klimatnytta även när de har slutat växa.

De flesta träd blir till plankor och brädor som sedan används för att bygga hus och andra konstruktioner. Men hela trädet går inte att såga till brädor. Trädens toppar, grenar och bark – alltså restprodukterna och de klenare träden som gallras bort, blir till olika typer av papper och kartong, värme, el, textil, fordonsbränsle, bioplast och andra kemiska produkter.

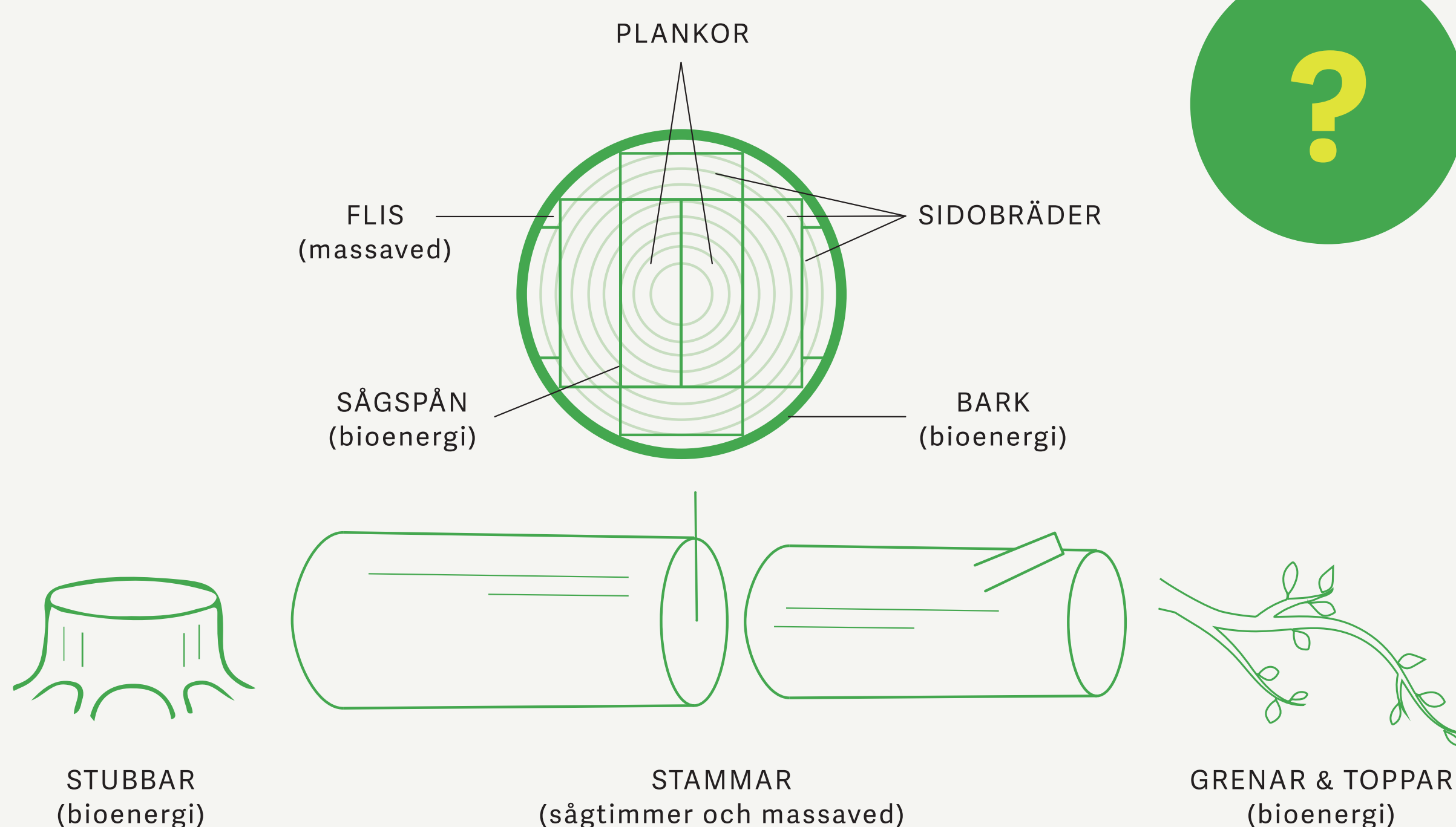
Det virke vi får fram för att bygga till exempel ett hus ger oss alltså flera andra produkter på köpet.

Bygg en streckgubbe som är lika stor som du själv med material från skogen!

När använde du senast en produkt som kommer från skogen?

Läs mer om vad man gör av trä på setragroup.com

Vattnet är livsviktigt för skogen – och skogen för vattnet

SKOGEN FUNGERAR SOM ett filter och är på så sätt väldigt viktig för vattenkvaliteten. I skogsbruket tar vi stor hänsyn till våra vattendrag och alla de djur som lever i, och i närheten av, vattendragen.

Närmast vattnet lämnar vi en så kallad kantzon. Här kör vi inte med skogsmaskiner och vill helst ha många lövträd. Kantzonen med lövträd skuggar vattnet och bidrar med föda till de många djur som lever i vattnet. Trädens rötter gör också att risken för erosion minskar.

Vill du veta mer om skog och vatten?
Scanna QR-koderna för att se filmer från
GRIP on LIFE IP.

Visste du att ...

Flodpärlmusslan som lever i många vattendrag fanns redan på den tiden när dinosaurierna strövade omkring på jorden.

Var tror du vattnet i det här vattendraget kommer ifrån? Och vart tar det vägen?

Hitta något här i skogen som är hårt, blött, mjukt och lätt respektive tungt!

Var gärna ute i skog och mark – men kom ihåg att ta hand om den

DET ÄR HÄLSOSAMT att vara ute i skog och mark – både för våra sinnen och för vår kropp. Tack vare allemansrätten kan alla röra sig fritt i den svenska naturen. Historien bakom allemansrätten är gammal. Förr i världen när man reste till fots eller med häst och vagn kunde det vara långt mellan matställena. Då bestämde man att de som reste skulle få plocka bär och svamp utan att be den som ägde marken om lov.

I början av 1900-talet började det bli vanligt att människor gav sig ut i naturen för friluftsliv. Då skrev man ner vilka rättigheter och skyldigheter de skulle ha. Man kallade det för allemansrätten. Sedan 1994 står det i Sveriges grundlag "Alla ska ha tillgång till naturen enligt allemansrätten". Allemansrätten ger alltså alla rätt att vara ute i naturen så länge man följer vissa regler, huvudbudskapet är att inte störa och inte förstöra.

Vill du testa dina kunskaper om Allemansrätten? Scanna QR-koden och prova quizet!

Hur tror du att det skulle se ut om allemansrätten inte fanns?

Man måste inte alltid göra så mycket när man är i skogen. Lägg dig på rygg i mossan och titta upp mot trädtopparna och himlen. Det är skönt!

Sveriges skog innehåller fler trädslag än du kanske tror

VISSTE DU ATT två tredjedelar av Sveriges landyta är täckt av skog? De vanligaste svenska trädslagen är gran, tall och björk. Totalt finns det inte mindre än 45 olika trädslag i Sverige, inklusive de av människan införda arterna som exempelvis contortatall. I Sverige är det ovanligt med skogar som bara har ett trädslag.

Även i en planterad skog dyker det naturligt upp plantor av andra trädslag än det som planterats.

Kan du se tre olika djur? Vilka?

BJÖRK

I Sverige finns det två arter av björk: vårtbjörk och glasbjörk. Fjällbjörken är en variant av glasbjörken. Björken invandrade mycket tidigt och bildade tillsammans med aspen våra första skogar redan medan landisen låg kvar. Det var möjligt eftersom trädet är mycket frosthärdigt.

GRAN

Granen är vårt vanligaste träd fastän den etablerade sig i landet i sen tid. Men redan vid början av vår tidräkning hade granen lyckats erövra nästan hela landet. Granen trivs på fuktiga, bördiga och finjordsrika marker.

TALL

Tallen var ett av de träd som invandrade medan landisen fortfarande täckte stora delar av Sverige. Den är efter granen vårt vanligaste träd och finns i hela landet. Tallen trivs på torr och frisk mark med grövre jordarter.